

57585

3

484

1952
1953

ალექსი მაჭავარიანი

არსენა

ვოკალური ბალადა-პოემა

АЛЕКСЕЙ МАЧВАРИАНИ

АРСЕНА

ВОКАЛЬНАЯ БАЛЛАДА-ПОЭМА

148

სამხატვრო მხატვრობის მუშაკთა ფონდი

Музыкальный фонд Грузинской ССР
19 Тбилиси 51

Участвующие

1. მთქმელი — ბანი
Запевала — бас
2. მთქმელი — ბარიტონი
Запевала — баритон
3. მთქმელი — ტენორი
Запевала — тенор
4. არსენა — ტენორი
Арсен — тенор
5. კუჭატნელი — ბანი
Кучатнели — бас
6. ფარსადანი — ტენორი
Парсадан — тенор
7. დეკლამატორი
Декламатор
8. შერეული გუნდი
Смешанный хор

ქართული
ბიბლიოთეკა

ქ. თბილისი

არსენა

მუს. ალ. შავაშვილისა

ტექსტი ხალხური

ოქს. თარგმანი მ. კვალიაშვილისა

АРСЕН

Муз. АЛ. МАЧАВАРИАНИ

Текст народный

Перевод М. КВАЛИАШВИЛИ

Moderato.

S. *mf*

A. (მოკუმული ღირით) *mf*
закрытым ртом

T. *mf*

B. (მოკუმული ღირით) *mf*
закрытым ртом

M57585
3

1 მოქმელი.

1 запевала.

მ ა - ი რ - ს ი - ტ ვ ი - თ ა მ ე - ს ტ ვ ი - რ ე მ ღ მ ე - რ თ ი მ ა - ლ ა - ლ ი ა - ს ხ ე - ნ ა
В п е - с н я х н а - ш и х с л а - д - к о - з в у ч - н ы х м ы в с е - в ы ш - н е - г о п о - м я - н е м ,

1

2 მთქმელი. 2 ჰაღვალა.

ლძე-რთმა მო-გცეს გა-მა-რჯვე-ბა ო-ძე-ლა-შვი-ლო ა-რსე-ბა
 Пусть он слав-но-му Ар-се-ну нис-по-шлет по-бе-ды зна-мя.

3 მთქმელი. 3 ჰაღვალა.

ქე-ი-ფი ი-ძას ყ-ყვარდა გზე-ბზე-სუ-ფრის გა-ლა-ფე-ბა
 Он лю-бил пи-ры, ве-се-лье, щед-ро-стью се-бя про-сла-вил,

შვიდ ქე-ლი-ქადს ტყუე ი-ა-მა მთა-და ბა-რი შე-ა-ჯე-მა
 по ле-сам семь лет ски-тал-ся, всю стра-ну вверх-дном по-ста-вил.

შვიდ ქე-ლი-ქადს ტყუე ი-ა-მა მთა-და ბა-რი შე-ა-ჯე-მა
 по ле-сам семь лет ски-тал-ся, всю стра-ну вверх-дном по-ста-вил.

1 მთქმელი.

1 პაევალა.

რომ შე - ი - ქნა თე - ქსმე - ტი წლის
 ზა - კრუ - ტილ უ - სი ონ ლი - ხო,

მოყუმული პირით *mp*
 закрытым ртом *mp*
 მოყუმული პირით *mp*
 закрытым ртом *mp*

2 მთქმელი.

2 პაევალა.

უ - ლვა - შე - ბი ლა ი - მვე - ნა შე - ჭლა თა - ვის ლყ - რა ცხე - ნზე
 лишь шест - над - цать лет на - ста - ло, на ко - не ска - кал ре - ти - вом,

3 მთქმელი.

3 პაევალა.

გა - ა - ჭენ გა - მო - ა ჭე - ნა ზო - სტა - ცა ბა - ტობს მო - ა - სოე
 вся зе - мля под ним дро - жа - ла. Он по - хи - тил кре - по - стну - ю,

ა - ხალ ცი - ხეს გა - ლუ - ყუ - ბა
 сней в А - хал - цих путь на - пра - вил,

ჩი - თის და - ბე - ბი გა - ბა - ლა
 и пар - че - вы - е на - ря - ды

სხვა ფა - რჩე - ბი

ჩი - თის და - ბე - ბი გა - ბა - ლა
 и пар - че - вы - е на - ря - ды

(დეკლამაციით)
(Декламацией)

ეს, რომ ბატონმა ვაიკო
 Как узнал про то помещик,

სხვა ფა - რჩე - ბი შუ - ყ - ხე - რა.
 вме - сто сит - це - вых ей спра - вил.

შუ ყ ხე რა

სხვა ფა - რჩე - ბი შუ - ყ - ხე - რა.
 вме - сто сит - це - вых ей спра - вил.

(მოკუმული პირით)
(закрытым ртом)

ლუბერნატორს მოახსენა: თუ არსენას ვერ დაიჭერთ ძხელია ჩემი დარჩენა.
 К губернатору помчался: „Коль Арсена не накажем, - жить не стоит нам и часа!“

3

ათი თორმეტი ყახახი ვასწევს თრიალეთისკენა კოდაზე რომ შემოვიდნენ წინ იქ დაუხვდათ არსენა.
 И отря... аачий тотчас в Триаleti устремился, лишь вступил в селенье Кода, перед ним Арсен явился.

რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო
 ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro

არსენა. Арсен.

„ღრასტი ზნა-კომ“; გა-ძს - რუმ-ბა, „კუ-ლა ი-ლომ“; სა-ი - თყე-ნა?
 „Дра-ствий, зна-ком“; га-ма-рдже-ва! от-ку-да вы, за-чем при-шли?

რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო
 ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro

4

ჩუბ შუ-ბი-ჯა- ვინა-ს- რა გვაქვს ში-ვლი- ვართ შა- რა-ბლი სყე-ნს
 Шу-пай се-бе, не до те-бя! в Ма-ра-бду мы по де-лу шли,

ერთი ბიჭი გამოგვეცა სახელად ჰქვიან არსენა ბრძანება წამოგვიღია გვინდა იძისი ღაჭურა
 увезжал один молодчик Одзелашвили Арсена! Раз начальство приказало, не ийти ему от плена!

რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი - - - რე - - -
 ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri - - - re - - -

ეს რამ ა - რსე - ბამ გა - ი - გო ჩა - ი - ცი - ბა
 у - слы - хал Ар - сен все э - то и в у - сы лишь

რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო
 ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro

5

ბე - ლა ბე - ლა თო - გი ფე - ბზე შე - ა - უე - ბა
 у - смех - нул - ся ми - гом взвел ку - рок за - вет - ный

რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო რი-თრო
 ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro ri-tro

და - ი საბ - ლეი შუ - ა შუკ - სია რი - თრო
 და - и саб - лей за - мах - нул - ся рри - тро

რი - თრო რი - თრო რი - თრო რი - თრო რი - თრო

ff

რი - თრო რი - თრო რი - თრო რი - თრო რი - თრო

mp

mp ter.

6 Più mosso.

მთყუებული პირით

pp *dim.*

pp *dim.*

1 მთქმელი. 1 ზაპევალა.

ბრძა - ნე - ბა შე - მო - ე - თვა - ლათ თბი - ლი - სი - დან ყ - ფრო - სე - ბსა
 И на - чаль - ство из Тби - ли - си ра - зо - сла - ло всем у - ка - зы :

2 მთქმელი. 2 ზაპევალა.

ე - წითი ყა - ცი ე - გრე სჩა - დის ა - თა - სი რას შე - ი - ძლე - ბსა
 „Сто чер - вон - цев тот по - лу - чит, кто из - ба - вит от за - ра - зы !“

3 მთქმელი. 3 ზაპევალა.

ა - სი მ - ქრომ გა - ყ - ჩი - ნეთ ვიბე ა - რსე - ნას და - ი - ქე - რსა
 Коль о - дин Ар - сен раз - бой - ник у - чи - нил зло - дей - ства столь - ко ,

ff

უ-ჩა-ლო-ბას ვიბ და-ე-ძებს თბი-ლის ქა-ლას წა-გვი-ხლე-ნსა
 гля-дя на не-го, дру-ги-е у-ни-что-жат нас без тол-ка!"

ff

უ-ჩა-ლო-ბას ვიბ და-ე-ძებს თბი-ლის ქა-ლას წა-გვი-ხლე-ნსა
 гля-дя на не-го, дру-ги-е у-ни-что-жат нас без тол-ка!"

mf მთქმელი. 1. ზაპევალა.

გა-უ-წყრა მა-ღა-ლი ღმე-რთი ფა-რსა-ღან ბო-ღი-სხე ვე-ლსა
 Пар-са-дан бо-дби-схе-ве-ли в ку-мо-вья е-му наз-вал-ся,

mp

mp

mp

mp

2 მთქმელი. 2. ზაპევალა.

ბა-თლი მა-მათ მო-ე-ცი-ღა მა-გრამ ის უ-ღა-ლა-ტე-ბსა
 про-клят бу-дет пусть все-выш-ним,- он и-у-дой о-ка-зал-ся,

mp

mp

mp

mp

3 მძეპელი. 3 ჯაპევალა.

რო-ცა ში-რა-ქი და-ცხე-ბა თრი-ა-ლეთს ა-ა-სხამს ცხვრებსა
 как в Ши-ра-ки ста-ло жар-ко, - в Три-а-ле-ти он по-мчал-ся

თა-ფა-რა-ვა-ნის ტბა-ზე-და წინ ა-რსე-ბა და-ყ-ბულე-სა.
 и у вод Та-па-ра-ва-на с ним Ар-се-на по-встре-чал-ся.

თა-ფა-რა-ვა-ნის ტბა-ზე-და წინ ა-რსე-ბა და-ყ-ბულე-სა.
 и у вод Та-па-ра-ва-на с ним Ар-се-на по-встре-чал-ся.

8 ფარსადანი. Парсадан.

ა-რსე-ბავ გე-თა-ყვა-ზე-ბი რა-ტომ არ მო-ღ-ბარ ჩვე-ნსა
 Ах, за-чем, Ар-сен лю-без-ный, ты мой дом так из-бе-га-ешь?

mf *mp* *mp* *mp*

accel. *accel.* *accel.*

არსება. Арсен.

მი-ლა-ლა-ტებ ნა-თლი-მა-მა მი-ტომ არ მო-ვლი-ვარ თქვე-ნსა
 "Чу-ет серд-це: ты-пре-да-тель, ку-ма-нек, мне страх вну-ша-ешь!"

ფარსადანი. Парсадан.

ა-რსებს რომ-გორ გი-ლა-ლა-ტებ სა-მი შვი-ლის ამ-მნა-თვლე-ლსა
 Кто пре-дать те-бя ре-шит-ся? Трех де-тей мо-их кре-стил ты!

ჩუ-მი მი-რო-ნის მი-მლე-ბსა . .
 Бу-дет го-спо-дом тот про-клят!

რი - - - - - თრო
 რი - - - - - თრო

mp *>*

მ - ა - ტყუ - ი - ლეს ა - რსე - ნა, ტყბი - ლი ღვი - ნით და - ა - თურე - სა
 За - вле - кли Ар - се - на ла - ской, слад - ким со - ком у - го - сти - ли,

mp *>*

mp *>*

მ - ა - ტყუ - ი - ლეს ა - რსე - ნა, ტყბი - ლი ღვი - ნით და - ა - თურე - სა
 За - вле - кли Ар - се - на ла - ской, слад - ким со - ком у - го - сти - ли,

mp *>*

>

ბო - რე - ლე - ბი ვა - ყ - ყა - რეს ძირს ფე - ხე - ბი შუ - ყ - ვრე - სა
 но - чью спя - ще - му ве - рев - кой ру - ки, но - ги вмиг скру - ти - ли.

>

>

ბო - რე - ლე - ბი ვა - ყ - ყა - რეს ძირს ფე - ხე - ბი შუ - ყ - ვრე - სა
 но - чью спя - ще - му ве - рев - кой ру - ки, но - ги вмиг скру - ти - ли.

>

mf *>*

წა - მ - ი - ყვა - ნეს ქა - რა - ქში თვა - ლი - და - ნა ღვრი - და ცრე - მლსა
 Вот ве - зут е - го в Тви - ли - си, от о - би - ды сле - зы льют - ся,

mf *>*

mf *>*

წა - მ - ი - ყვა - ნეს ქა - რა - ქში თვა - ლი - და - ნა ღვრი - და ცრე - მლსა,
 Вот ве - зут е - го в Тви - ли - си, от о - би - ды сле - зы льют - ся,

mf *>*

მთე-ლი ქა-რს-ქის ბი-ჭე-ბი მტრე-ღის გუნ-ღი-ვით და-სღე-ვსა.
 Вк-руг тви-лис-ски-е ре-ва-та го-лу-би-ным ро-ем выот-ся.

სწსება. Арсен. *f rit.*

„ვა-ი ღე-ღი-ჩე-მის ღმე-რთსა“
 „Не-сча-стли-вым я ро-дил-ся!“

მა მნი ბა სთქვა ა რსე ბა მა:
 ска зал Ар сен со вздо хом:

9 *f rit.*

„იმ თქვე-ნი ღე-ღა-მის მზე-სა“!
 „За-кли-на-ю я вас бо-гом!“

ოა ა-ფი-ცე-რუ იხ-ვმო-ლილ-სა:
 იფ-ი-ცე-რუ იხ-ვმო-ლილ-სა:

ა - ბა - ბმ - ში ბა - ზუ - ვი - ვარ ტა - ბუ - ჟუ - ჟი ბა - წუ - ბე - ბსა
 Кчи-сто-те я был при-вы-чен, пред тюрь-мой хо-чу по-мыть-ся.

რი - ტრო რი - ტრო რი - ტრო

ბა - ში - უვა - ბუთ ა - ბა - ბმ - ში ში - სი ღამ - ღი არ ვამ - უვა - სა!
 Вба-ню вы ме-ня от-правь-те, бу-ду век за вас мо-леть-ся!"

რი - ტრო რი - ტრო რი - ტრო

ბა - ი - უვა - ბეს ა - ბა - ბმ - ში უა - რა - უ - ლომ - ბი ში - სე - ვსა
 Вба-ню по-ве-ли Ар-се-на, ка-ра-у-лом о-це-пи-ли.

ლა - ხე - ღე ის მი - ჯი - ტხე - ბი მე - გო - ბრა - თაც გა - უ - ჩხლე - სა
 Среди куп - цов дру - зей и - мел он, до - блесь все е - го це - ни - ли.

ლა - ხე - ღე ის მი - ჯი - ტხე - ბი მე - გო - ბრა - თაც გა - უ - ჩხლე - სა
 Среди куп - цов дру - зей и - мел он, до - блесь все е - го це - ни - ли.

M54585
 3

სა - ლდა - თებს რა - მი და - უ - სხეს ი - მათ ო - ტაა ჰგო - ხე - ბო - ღათ
 Под - не - сли сол - да - там ро - му, те как вод - ку ром хле - ста - ли,

სა - ლდა - თებს რა - მი და - უ - სხეს ი - მათ ო - ტაა ჰგო - ხე - ბო - ღათ
 Под - нес - ли сол - да - там ро - му, те как вод - ку ром хле - ста - ли,

ი - სე და - თურენ სა - ლდა - თე - ბი ვე - ლარ სცხოზღენ ე - რთა - ხე - თსა
 пе - ре - пи - лись так сол - да - ты, - у - зна - вать сво - их не ста - ли.

ი - სე და - თურენ სა - ლდა - თე - ბი ვე - ლარ სცხოზღენ ე - რთა - ხე - თსა
 пе - ре - пи - лись так сол - да - ты, - у - зна - вать сво - их не ста - ли.

არსება . Арсен.

mf

„ვა - ი ღე - ღი ჩუ - მის ღმე - რისა!“
„Нет, сча - стли - вым я ро - дил - ся!“

fff

და - ში - ბა სოქვა ა - რსე - ბა - და:
Наш Ар - сен тог - да вос - клик - нул:

fff

და - ში - ბა სოქვა ა - რსე - ბა - და:
Наш Ар - сен тог - да вос - клик - нул:

„ბა - ბა - რდა და სტა - რა - ბე - ცა!“
„Прочь с до - ро - ги, сто - ро - ни - ся!“

ში - ბელს გა - უ - ბლე - ბდა მხრე - ბსა
ли - хо он ши - нель на - ки - нул

ში - ბელს გა - უ - ბლე - ბდა მხრე - ბსა
ли - хо он ши - нель на - ки - нул

ფი - ცხლა - ვე ღრმ - შვა მო - მკვა - რეთ თო - რემ ლა - ვჭრი ცხე - ნებს ყე - ლსა
„Жи - во мне по - дай - те дрож - ки, а не то со - тру вас в кро - шки!“

რი - თრმ რი - თრმ
ри - ტრო რი - ტრო
რი - თრმ რი - თრმ
რი - ტრო რი - ტრო

ომ-მე-ლიც ჯა-რგი დრო-მეცა-ს იმ ა-რსე-ნას მი-ა-რთვე-სა
 Луч-ше всех из э-ки-па-жей О-дзе-ла-шви-ли по-да-ли.

და-უ-ჯდა ბი-ჭი ა-რსე-ნა გა-უ-ღვა და-მო-უხის გზე-ბსა
 Важ-но в дрож-ки сел Ар-се-на,- по-ми-най е-го, как зва-ли!

ოო-თრო ოო-თრო ოო-თრო
 რი-тро რი-тро რი-тро

Più mosso.

11 1 ბოქმელი. 1 ჯაღვალა.

ნბ გი - მ - რგი კუ - ჭა - ტხე - ლსა გა - ძხე - ნე - ლი გა - უ - წყრე - სა
 Сам Ге - ор - гий Ку - ча - тне - ли, - дусть он про - клят бу - дет не - бом!

2 ბოქმელი. 2 ჯაღვალა.

ა - მ - უ - ა - რა ან - სე - ნს გა - ძარ - ჯვე - ბან ე - ტყვის ე - რსა
 шел как раз по той до - ро - ге, по - здо - ро - вал - ся с Ар - се - ном.

ანსეხს. Арсен.

გა - გი - ძარ - ჯის კუ - ჭა - ტხე - ლო ღვი - ნოს შუ - ძი - სვა მღე ე - რსა
 Как жи - вешь, друг Ку - ча - тне - ли? На - до нам по - ве - се - лить - ся!

გი-ო-რგი შე-მო-ა-გი-ნებს   ღე-ღე-სა და მა-მის ყე-ლსა
 Ра-зо-би-дел-ся Ге-ор-гий,   не-при-стой-но стал бра-нить-ся:

გი-ო-რგი შე-მო-ა-გი-ნებს   ღე-ღე-სა და მა-მის ყე-ლსა
 Ра-зо-би-дел-ся Ге-ор-гий,   не-при-стой-но стал бра-нить-ся:

კუჭატხელი. Кучатхели.

ბუ გგო-ნი-ვარ ზოგ-ზო-ვე-ბი   შენ, რომ მოპვი-ღე-ბდი ხე-ლსა
 Не из тех я про-хо-дим-цев,   друж-бу что с то-вой во-ди-ли,

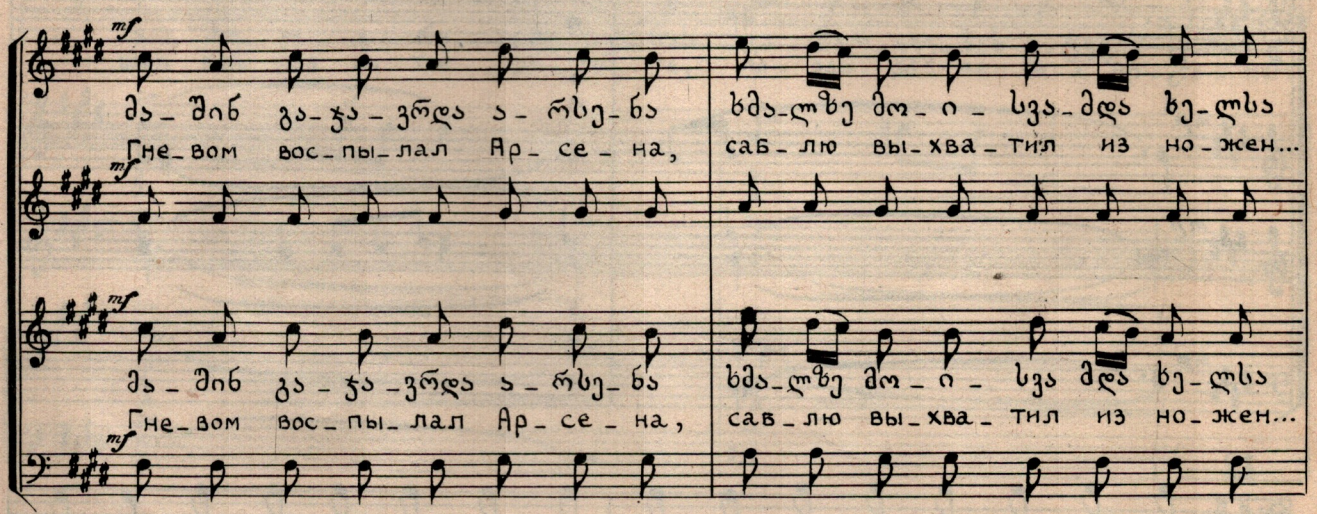
mp

12

ლე-ვის ჰი-რდა ბირ ვი-ყა-ვი   მ-ცო ტყვი-ა მო-მარ-ტყე-სა
 Я с лез-ги-на-ми сра-жал-ся   двад-цать пуль в ме-ня все-ди-ли!

ო - რმო-ცი ტყვი-ა მო - მა-რტყევს ვე - რა - თუ - რი და - მა - ყლე - სა
 для ме - ня ни - что и со - рок, пу - ля сбить ме - ня не мо - жет!

მა - შიბ გა - ჯა - ვრდა ა - რსე - ნა ხმა - ლზე მო - ი - სვა - ძდა ხე - ლსა
 Гне - вом вос - пы - лал Ар - се - на, сав - лю вы - хва - тил из но - жен...

მა - შიბ გა - ჯა - ვრდა ა - რსე - ნა ხმა - ლზე მო - ი - სვა ძდა ხე - ლსა
 Гне - вом вос - пы - лал Ар - се - на, сав - лю вы - хва - тил из но - жен...

ქე ქე ქე ქე ქე

ა. ს. ხაბაბაშვილი

ე - ოთი გლე - ხის ბი - ჭი ჰყა - ვდა
 Был о - дин слу - га през - рен - ный

mf

იმ გი - მ - რგი ყუ - ჭა - ტხე - ლხა ბე - ჭე - ბში და - მბა - ჩა და - სცა
 у зло - де - я Ку - ча - тне - ли, в спи - ну вы - стре - лил Ар - се - ну,

ბი - ოში ბო - ლი გა - ვა - რღე - სა და - ლო - ხე - ბუ - ლი ა - ოხე - ბა
 пу - ли гром - ко за - зве - не - ли, у сра - жен - но - го Ар - се - на

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ս - ը - ՅՅՅՅ ՅՅ ՅՅՅ Ս - ՅՅՅ -
 ր - կի, ո - ղի զ - ղե - ղե -
 լի.

14

ppp

არსებდა. Арсен.

მარ - ბაბ დო - მუა - ლი დი - მ - ლი
 რაზ ყ - ბილ მე - ნა, ის - პოლ - ნი

სი - ჭყა მა - ნც და - მუა - ლე - სა რე - დი მ - ლა - სი თუ - მა - ბი
 თუ პო - სედ - ნე - ე ჯე - ლა - ნზე: ვა - სპი ია - ვსკა - ლე ჯა - პრ - თაღ

15

ჯა - სმღი დი - დი ელდე - ში დე - ვსა ლა - ტი - ბსა და ა - ლა მქი - ნეს
 დვე - სტი ვო - ლო - ტყ თუ მა - ნოვ. ბედ - ნა - კამ ი ნე - ი - მუ - ჯიმ

Ձո - յ - զն իր զա մո - յն իր - զն
 их раз- дай на по - ми - на - нье.

mp

ճո. տրո
 ри-тро

rit.

ppp

ճո. տրո
 ри-тро

ճո. տրո
 ри-тро

ճո. տրո !
 ри-тро !

ff

2144/2

ფასი 7 რუბ. 20 კპპ.
Цена 7 руб. 20 коп.

-60

რედაქტორი გ. ჩხიკვაძე
Редактор Гр. Чхиквадзе

ბეჭ. ხელმძღვ. პ. შიკიაშვილი
Тех. рук. П. Ширяпов

Зак. 2824, Тираж 1000, УЭ 05269 Отпечатано в тип. „Заря Востока“, пр. Руставели, 42

